



Feliks Czenkusz

Urodzony 4 VI 1920 r. w miejscowości Łąkorz (pow. Lubawa, woj. pomorskie). W 1938 r. wstąpił do junackich hufców pracy. Wojna zastała go w pobliżu Wilna, gdzie odbywał praktyki zawodowe jako technik przy budowie drogi. Po przekroczeniu granicy polsko – litewskiej został internowany. Po zajęciu Litwy przez Związek Sowiecki w czerwcu 1940 r., został wywieziony w głąb ZSRS. W obozie jenieckim w okolicy stacji Babinino spędził prawie rok. W czerwcu 1941 r. przebywał na terenie dwóch obozów w rejonie murmańskim. Po wybuchu wojny niemiecko – sowieckiej, Feliks z innymi Polakami został przeniesiony do Archangielska. Stamtąd wyruszył na południe ZSRS, do tworzącej się armii polskiej. Dotarł do Tatiszczewa, gdzie formowała się 5 Wileńska Dywizja Piechoty.



Wilno,
maj 1939 r.

Przez Persję, trafił do Iraku, najpierw do obozu wojskowego w Khanaginie, a na początku 1943 r. do Kirkuku. Pan Feliks wspomina: *W Kirkuku zaczęli już organizować oddziały, przyszedł sprzęt angielski, radiostacje i zaczęli nas uczyć obsługiwania radia, alfabetu Morsa.*



Khanagin, Irak, 1942 r.

W lutym 1944 r. Feliks został przeniesiony na front włoski. Brał udział w bitwie o Monte Cassino, służąc w plutonie łączności radiowej. Tak zapamiętał te wydarzenia: *Napięcie rosło, [czuło się] że zbliża się ten czas rozpoczęcia naszej ofensywy [...]. To było 11 maja o 11 w nocy. Rozpoczęła się. Nawal. Dwie godziny armaty tam grzmiały. Bez przerwy - ryk tych armat! I potem, o 1 w nocy, nasze natarcie ruszyło na bunkry niemieckie [...]. Po wygranej bitwie jechaliśmy na odpoczynek w stronę Campobasso. To były piękne okolice. Kwitło wszystko pięknie. Jak nasza kolumna tam się zatrzymała, zaraz cywile przybiegali z ciekawości. A w pierwszej kolumnie szoferem był niejaki Radoń. Ja byłem młody, a on był jeszcze kilka lat młodszy ode mnie, prawie że dzieciak. Te Włoszki jak go zobaczyły, zaczęły płakać, że to już dziecko na wojnie [...]. Przyjechaliśmy tam, to było małe miasteczko i tam zrobili teatr pod gołym niebem, w centrum tego miasteczka i tam pierwszy raz słyszałem tę piosenkę „Czerwone Maki na Monte Cassino”. Młody Feliks przeszedł szlak bojowy aż do Bolonii. Po zakończeniu wojny uczęszczał do gimnazjum dla polskich żołnierzy w Sarnano. W 1946 r. w szeregach polskiej armii przybył do Wielkiej Brytanii. Po zakończeniu służby wojskowej osiedlił się w Bradford.*



Polscy żołnierze
w Egipcie, 1943 r.
Feliks Czenkusz
stoi w środku grupy



Włochy,
2 poł. lat 40. XX w.

Uczniowie polskiego
gimnazjum w Sarnano,
Włochy



Watykan, 1946 r.